



## Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 6. novembra 2012\*

„Uredba (ES) št. 343/2003 — Določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo državljan tretje države vloži v eni od držav članic — Humanitarna določba — Člen 15 navedene uredbe — Oseba, ki ji je odobren azil v državi članici in je zaradi hude bolezni odvisna od pomoči prosilca za azil — Člen 15(2) Uredbe — Obveznost navedene države članice, ki glede na merila iz poglavja III te uredbe ni odgovorna, da obravnava prošnjo za azil, ki jo je vložil navedeni prosilec za azil — Pogoji“

V zadevi C-245/11,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Asylgerichtshof (Avstrija) s sklepom z dne 20. maja 2011, ki je prispel na Sodišče 23. maja 2011, v postopku

**K**

proti

**Bundesasylamt,**

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, K. Lenaerts, podpredsednik, A. Tizzano, predsednik senata, R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, L. Bay Larsen (poročevalec), A. Rosas, predsednika senata, M. Berger, predsednica senata, in E. Jarašiūnas, predsednik senata, E. Juhász, J.-C. Bonichot, D. Šváby, sodniki, A. Prechal, sodnica, in C. G. Fernlund, sodnik,

generalna pravobranilka: V. Trstenjak,

sodna tajnica: R. Šereš, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 8. maja 2012,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za K A. Egger, odvetnik,
- za avstrijsko vlado C. Pesendorfer in P. Cede, zastopnika,
- za češko vlado M. Smolek, zastopnik,
- za francosko vlado G. de Bergues in B. Beaupère-Manokha, zastopnika,

\* Jezik postopka: nemščina.

- za italijansko vlado G. Palmieri, zastopnica, skupaj z G. Palatiellom, avvocato dello Stato,
- za madžarsko vlado M. Z. Fehér in K. Veres, zastopnika,
- za poljsko vlado M. Szpunar, zastopnik,
- za vlado Združenega kraljestva S. Ossowski, zastopnik,
- za Evropsko komisijo M. Condou-Durande in W. Bogensberger, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 27. junija 2012

izreka naslednjo

### Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago, prvič, člena 15 Uredbe Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države (UL L 50, str. 1), in drugič, člena 3(2) te uredbe.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med K, državljanko tretje države, in Bundesasylamt (zvezni urad na področju azila), ker je ta zavrnil prošnjo za azil, ki jo je pritožnica v postopku v glavni stvari vložila v Avstriji, in sicer zato, ker je država, odgovorna za obravnavanje prošnje za azil, Republika Poljska.

### Pravni okvir

#### *Uredba št. 343/2003*

- 3 V uvodnih izjavah 3 in 4 Uredbe št. 343/2003 je določeno:
  - „(3) Sklepi iz Tampereja navajajo [...], da bi moral [skupni evropski azilni sistem] v kratkem času vključevati tudi jasen in izvedljiv način za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil.
  - (4) Tak način bi moral temeljiti na objektivnih, poštenih merilih za državo članico in za osebe. Zlasti bi moral omogočati hitro določitev odgovorne države članice, da zagotavlja učinkovit dostop do postopkov za določanje statusa begunca in da ne ogroža cilja hitre obravnave prošenj za azil.“
- 4 V uvodnih izjavah 6 in 7 navedene uredbe je določeno:
  - „(6) Enotnost družine je treba ohraniti, v kolikor je to združljivo z drugimi cilji, z vzpostavitvijo meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil.
  - (7) Skupna obravnava prošenj za azil članov ene družine s strani ene same države članice zagotavlja, da so prošnje obravnavane temeljito in da so odločitve v zvezi z njimi dosledne. Državam članicam bi moralo biti dovoljeno odstopanje od meril odgovornosti, da bi omogočili združitev družinskih članov, če je to potrebno zaradi humanitarnih razlogov.“

5 Kakor izhaja iz uvodne izjave 15 Uredbe št. 343/2003 v povezavi s členom 6(1) PEU, navedena uredba upošteva temeljne pravice in načela, ki so priznani zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina). Cilj Listine je zlasti zagotovitev – na podlagi njenih členov 1 in 18 – popolnega spoštovanja človekovega dostojanstva in pravice prosilcev za azil do azila.

6 Člen 1 Uredbe št. 343/2003 določa, da ta uredba „določa merila in mehanizme za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države“.

7 Člen 2(c), (d), (e) in (i) navedene uredbe določa:

„(c) ‚prošnja za azil‘ pomeni prošnjo, ki jo vložijo državljani tretje države in ki se lahko razume kot zahteva za mednarodno zaščito s strani države članice v okviru Ženevske konvencije. Za katero koli prošnjo za mednarodno zaščito se predpostavlja, da je prošnja za azil, razen če državljani tretje države izrecno zahteva drugačno vrsto zaščite, za katero se lahko zaprosi ločeno;

(d) ‚prosilci‘ ali ‚prosilci za azil‘ pomeni državljani tretje države, ki je vložil prošnjo za azil, glede katere še ni bila sprejeta dokončna odločitev;

(e) ‚obravnavanje prošnje za azil‘ pomeni kakršno koli obravnavo prošnje za azil ali odločitev ali sklep v zvezi s tako prošnjo s strani pristojnega organa v skladu z nacionalno zakonodajo, razen postopkov za določanje odgovorne države članice v skladu s to uredbo;

[...]

(i) ‚družinski člani‘ pomeni, kolikor je družina že obstajala v izvorni državi, naslednje člane prosiilčeve družine, ki so prisotni na ozemlju držav članic:

(i) zakonca prosilca za azil ali njegovega neporočenega partnerja v trajnem razmerju, če se po zakonodaji ali v praksi države članice neporočeni pari obravnavajo na način, primerljiv s tistim, ki se uporablja za poročene pare, po zakonodaji v zvezi s tujci;

(ii) mladoletne otroke parov iz točke (i) ali prosilca, če so neporočeni in nepreskrbljeni ter ne glede na to, ali so zakonski ali nezakonski ali posvojeni, kot je opredeljeno v nacionalnem pravu;

(iii) očeta, mater ali skrbnika, če je prosilec ali begunec mladoletna in neporočena oseba.“

8 Ta uredba v členu 3(1) in (2) iz poglavja II, naslovljenega „Splošna načela“, določa:

„1. Države članice obravnavajo prošnjo katerega koli državljana tretje države, ki na meji ali ozemlju katere koli od članic zaprosi za azil. Prošnjo obravnava ena sama država članica, in sicer tista, ki je za to odgovorna glede na merila iz poglavja III.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko vsaka država članica obravnava prošnjo za azil, ki ji jo predloži državljani tretje države, tudi če to obravnavanje ni njena odgovornost glede na merila iz te uredbe. V takem primeru navedena država članica postane odgovorna v smislu te uredbe in prevzame obveznosti v zvezi s to odgovornostjo. Kjer je ustrezno, obvesti državo članico, ki je bila odgovorna pred njo, državo članico, ki vodi postopek za določitev odgovorne države članice, ali tisto, ki je bila zaprosena, da sprejme ali ponovno sprejme prosilca.“

9 Za določitev „odgovorne države članice“ v smislu člena 3(1) Uredbe št. 343/2003 je v njenem poglavju III, ki vsebuje člene od 6 do 14, naveden seznam objektivnih meril, ki so razvrščena hierarhično.

10 Člen 15 navedene uredbe, ki je edini člen poglavja IV, naslovljenega „Humanitarna določba“, določa:

„1. Katera koli država članica, tudi če ni odgovorna po merilih, določenih v tej uredbi, lahko združi družinske člane ter druge nepreskrbljene sorodnike iz humanitarnih razlogov, zlasti na podlagi družinskih ali kulturnih vidikov. V takem primeru ta država članica na zahtevo druge države članice obravnava prošnjo za azil te osebe. Te osebe se morajo s tem strinjati.

2. V primeru, da je oseba odvisna od pomoči druge osebe zaradi nosečnosti ali novorojenega otroka, resne bolezni, hude invalidnosti ali starosti, države članice običajno prosilca za azil obdržijo skupaj ali združijo s sorodnikom, ki se nahaja na ozemlju ene od držav članic, pod pogojem, da so družinske vezi obstajale že v izvorni državi.

[...]

4. Če država članica, ki je bila za to naprošena, ugotovi zahtevo, se odgovornost za obravnavanje prošnje prenese nanjo.

5. Kjer je ustrezno, se pogoji in postopki za izvajanje tega člena, vključno s pravnimi mehanizmi za reševanje sporov med državami članicami glede potrebe po združitvi zadevnih oseb ali mestom, kjer bi morale do tega priti, sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 27(2).“

11 V poglavju V Uredbe št. 343/2003, naslovljenem „Sprejem in ponovni sprejem“, je med drugimi člen 16, ki v odstavku 1 določa:

„1. Države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil po tej uredbi, so obvezane:

[...]

(c) pod pogoji iz člena 20 ponovno sprejeti prosilca, katerega prošnja je obravnavana in ki je na ozemlju druge države članice brez dovoljenja;

[...]“

*Uredba št. 1560/2003*

12 Uredba Komisije (ES) št. 1560/2003 z dne 2. septembra 2003 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe št. 343/2003 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 200) v členu 11, naslovljenem „Nepreskrbljeni družinski člani“, določa:

„1. Člen 15(2) Uredbe (ES) št. 343/2003 se uporablja tako v primeru, ko je prosilec za azil odvisen od pomoči sorodnika, ki biva v drugi državi članici, kot v primeru, ko je sorodnik, ki biva v drugi državi članici, odvisen od pomoči prosilca za azil.

2. Primeri nepreskrbljenih družinskih članov iz člena 15(2) Uredbe (ES) št. 343/2003 se, če je mogoče, ocenijo na podlagi objektivnih meril, kot so zdravniška spričevala. Če takih dokazil ni ali jih ni mogoče pridobiti, se človekoljubni razlogi utemeljujejo le na podlagi prepričljivih podatkov, ki jih posredujejo prizadete osebe.

[...]

4. Uporaba člena 15(2) Uredbe (ES) št. 343/2003 je v vsakem primeru odvisna od zagotovila, da bo prosilec za azil ali sorodnik dejansko nudil potrebovano pomoč.

[...]“

### **Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje**

- 13 K je iz tretje države nezakonito vstopila na Poljsko in tam marca 2008 vložila prvo prošnjo za azil.
- 14 Ne da bi počakala na konec obravnavanja te prošnje za azil, je nato zapustila poljsko ozemlje in nezakonito vstopila v Avstrijo, da se je pridružila svojemu polnoletnemu sinu, ki ima tam skupaj z ženo in tremi mladoletnimi otroki status begunca.
- 15 K je aprila 2008 v Avstriji vložila drugo prošnjo za azil.
- 16 Po mnenju Asylgerichtshof je bilo dokazano, da je K-jina snaha zaradi novorojenega otroka ter zaradi resne bolezni in hude invalidnosti, ki sta posledica travmatične izkušnje v tretji državi, odvisna od K-jine pomoči. Če bi se ta izkušnja razkrila, bi bila snaha v nevarnosti, da jo bodo moški člani iz kroga njene družine zaradi kulturne tradicije vzpostavitev družinske časti hudo trpinčili ali celo ubili. Odkar se je K pridružila svoji snahi v Avstriji, je njena najtesnejša svetovalka in zaupnica, ker ju povezujejo družinske vezi in ker ima ustrezne delovne izkušnje.
- 17 Avstrijski organi, ki so menili, da je za obravnavanje K-jine prošnje za azil odgovorna Republika Poljska, so od te države članice zahtevali, naj K sprejme.
- 18 Poljski organi so v odgovor na navedeno zahtevo, ne da bi avstrijske organe zaprosili za sprejem K na podlagi člena 15 Uredbe št. 343/2003, K ponovno sprejeli v skladu s členom 16(1)(c) te uredbe.
- 19 V teh okoliščinah je Bundesasylamt z odločbo z dne 16. julija 2008 zavrnil K-jino prošnjo za azil v Avstriji, z utemeljitvijo, da je država, ki je odgovorna, da odloči o tej prošnji, Republika Poljska.
- 20 K se je zoper to odločbo pritožila pri Asylgerichtshof.
- 21 To sodišče, ki ugotavlja, da je Republika Poljska načeloma pristojna za odločanje o K-jini prošnji za azil, ker je K, ko je prišla iz tretje države, nezakonito prestopila najprej mejo te države članice, med drugim meni, da je treba v okoliščinah, kakršne so v zadevi, ki mu je predložena, uporabiti člen 15 Uredbe št. 343/2003 oziroma člen 3(2) te uredbe. Uporaba ene ali druge navedene določbe pa bi povzročila, da bi bila Republika Avstrija pristojna, da odloči o tej prošnji za azil.
- 22 Asylgerichtshof poleg tega meni, da člen 15 Uredbe št. 343/2003 kot *lex specialis* prevlada nad splošnimi pravili iz členov od 6 do 14 te uredbe.
- 23 Po mnenju Asylgerichtshof se člen 3(2) Uredbe št. 343/2003 uporabi podredno glede na člen 15 te uredbe, tako da bi Republika Avstrija morala uporabiti pravico, da po uradni dolžnosti prevzame odgovornost za obravnavanje prošnje za azil iz humanitarnih razlogov, kot so navedeni v zadnjem navedenem členu.
- 24 Iz pojasnil predložitvenega sodišča glede razlage navedenega člena 15 je razvidno mnenje, da bi bilo v okoliščinah, kot so te iz spora, ki mu je bil predložen, primerno preučiti najprej vprašanje, ali se uporabi člen 15(2), in nato ugotavljati, ali bi se odstavek 1 tega člena lahko uporabil podredno.

25 Asylgerichtshof je v teh okoliščinah prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali je treba člen 15 Uredbe št. 343/2003 razlagati tako, da država članica, ki na podlagi določb členov od 6 do 14 te uredbe ni odgovorna za vodenje postopka prosilca za azil, postane nujno odgovorna, če je na njenem območju hudo bolna in zaradi kulturnih vidikov ogrožena snaha prosilca za azil ali njegovi mladoletni vnuki, ki zaradi snahine bolezní potrebujejo nego, in je prosilec za azil pripravljen in zmožen snahi ali vnukom pomagati? Ali navedeno velja tudi, če ni podana zahteva odgovorne države članice na podlagi člena 15(1), drugi stavek, Uredbe št. 343/2003?
2. Ali je treba člen 3(2) Uredbe št. 343/2003 razlagati tako, da v primeru, kot je opisan v [prvem vprašanju], podana nujna odgovornost države članice, ki sicer ni odgovorna, če bi odgovornost, ki drugače izhaja iz določb Uredbe št. 343/2003, predstavljala kršitev člena 3 ali 8 [Evropske konvencije o človekovih pravicah, podpisane v Rimu 4. novembra 1950, v nadaljevanju: EKČP] (člen 4 ali 7 [Listine])? Ali se v tem primeru pri dodatni razlagi in uporabi člena 3 ali 8 EKČP (člen 4 ali člen 7 [Listine]) uporabljata širša pojma „nečloveško ravnanje“ ali „družina“, ki odstopata od sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice?“

### **Vprašanja za predhodno odločanje**

#### *Prvo vprašanje*

- 26 Predložitveno sodišče želi s prvim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člen 15 Uredbe št. 343/2003 razlagati tako, da država članica, ki ni država, ki je v skladu z merili iz poglavja III te uredbe odgovorna za obravnavanje vloge prosilca za azil, v okoliščinah, kot so te iz spora o glavni stvari, v katerem je snaha prosilca za azil zaradi novorojenega otroka ter zaradi resne bolezní in hude invalidnosti odvisna od njegove pomoči, lahko postane nujno odgovorna iz humanitarnih razlogov. Če bi bil odgovor pritrdilen, želi navedeno sodišče izvedeti, ali taka razlaga obvelja, če država članica, odgovorna na podlagi navedenih meril, ni vložila zahteve v skladu s členom 15(1), drugi stavek, te uredbe.
- 27 Glede tega je treba poudariti, da je člen 15(1) Uredbe št. 343/2003 fakultativna določba, ki daje državam članicam široko diskrecijsko pravico za odločitev, da se iz humanitarnih razlogov na podlagi zlasti družinskih ali kulturnih vidikov „združijo“ družinski člani in drugi nepreskrbljeni sorodniki, vendar odstavek 2 tega člena omejuje to pravico, tako da države članice, kadar so pogoji iz te določbe izpolnjeni, „običajno [...] obdržijo skupaj“ prosilca za azil in sorodnika.
- 28 Namen prvega vprašanja je torej predvsem razlaga člena 15(2) Uredbe št. 343/2003.
- 29 Najprej je treba ugotoviti, da zgolj dejstvo, da prosilec za azil ni več na ozemlju „odgovorne države članice“, ampak je že na ozemlju države članice, v kateri želi s sklicevanjem na humanitarne razloge doseči „združitev družine“, v nasprotju s trditvami avstrijske in češke vlade ne more samo po sebi izključiti uporabe člena 15(2) Uredbe št. 343/2003.
- 30 Navedeni odstavek 2 se dejansko ne nanaša samo na položaje, v katerih države članice „združijo“ prosilca za azil in njegovega sorodnika, ampak tudi na tiste, v katerih ju „obdržijo“ skupaj, pri čemer so zadevne osebe že na ozemlju druge države članice, ki ni odgovorna država na podlagi meril iz poglavja III Uredbe št. 343/2003.

- 31 Ta razlaga je skladna s členom 3(2) Uredbe št. 343/2003, v skladu s katerim vsaka država članica „lahko“ obravnava prošnjo za azil, ki ji jo predloži državlján tretje države, tudi če to obravnavanje ni njena odgovornost glede na merila iz te uredbe, in je tudi najprimernejša razlaga za zagotovitev koristnosti člena 15(2) te uredbe.
- 32 Dalje, treba je preveriti, prvič, ali se navedeni člen 15(2) lahko uporabi v primeru nepreskrbljenega družinskega člana, kot je ta iz spora o glavni stvari, kadar torej ni prosilec za azil tisti, ki je odvisen od pomoči družinskega člana, ki je v državi članici, ki ni odgovorna glede na merila iz poglavja III Uredbe št. 343/2003, ampak je družinski član, ki je v tej drugi državi članici, odvisen od pomoči prosilca za azil.
- 33 Glede tega je treba poudariti, da se člen 15(2) Uredbe št. 343/2003 izrecno ne nanaša na položaj prosilca za azil, ki bi bil odvisen od pomoči druge osebe. Nasprotno, zakonodajalec Unije je s tem, da je v tej določbi uporabil splošne besede, kot je „oseba“, za označitev tistega, ki je odvisen od pomoči „druge osebe“ v smislu te določbe, dopustil, da se pojma „oseba“ in „druga oseba“ lahko nanašata na prosilca za azil.
- 34 Te razlage ne more izpodbiti zgolj dejstvo, da je ta zakonodajalec v odstavku 1, drugi stavek, navedenega člena 15 z uporabo besed „prošnja za azil te osebe“ v tej posebni določbi vzpostavil vez med prosilcem za azil in besedami „ta oseba“. Glede tega je treba navesti, da sta prosilec za azil in druga oseba v naslednjem stavku tega odstavka označena s „te osebe“.
- 35 Navedena razlaga je tudi v skladu s ciljem člena 15 Uredbe št. 343/2003, katerega namen je, kot določa uvodna izjava 7 te uredbe, omogočiti državam članicam, da združijo „družinske člane“, če je to potrebno iz humanitarnih razlogov.
- 36 Glede tega je treba navesti, da je cilj člena 15(2) Uredbe št. 343/2003 dosežen, če je prosilec za azil odvisen od družinskega člana, ki je na ozemlju države članice, ki ni odgovorna glede na merila iz poglavja III te uredbe, ter tudi če je družinski član tisti, ki je odvisen od pomoči prosilca.
- 37 V tem smislu člen 11(1) Uredbe št. 1560/2003 v mejah pristojnosti za izvajanje, ki jo daje Uredba št. 343/2003, določa, da je treba besedi „ta oseba“ iz člena 15(2) te uredbe razumeti tako, da se nanašata tudi na položaj odvisnosti, kakršen je v sporu o glavni stvari.
- 38 Drugič, treba je navesti, da je treba ne glede na dejstvo, da se pojem „družinski člani“ v smislu člena 2(i) Uredbe št. 343/2003 ne nanaša na snaho ali vnuke prosilca za azil, člen 15 te uredbe razlagati tako, da so take osebe zajete z besedo „sorodnik“ iz odstavka 2 tega člena 15.
- 39 Glede tega je primerno najprej ugotoviti, da so v različnih jezikovnih različicah člena 15(2) Uredbe št. 343/2003 uporabljene drugačne besede in da nekatere od teh različic, na primer angleška, vsebujejo druge besede s širšim pomenom od pomena besed iz člena 2(i) te uredbe.
- 40 Nato je treba poudariti, da mora glede na to, da členi od 6 do 8 Uredbe št. 343/2003 vsebujejo prisilne določbe za ohranitev enotnosti družin v skladu z uvodno izjavo 6 te uredbe, obstajati možnost, da se humanitarna določba iz člena 15, katere cilj je državam članicam omogočiti odstopanje od meril odgovornosti, da bi se omogočila združitev družinskih članov, če je to potrebno iz humanitarnih razlogov, uporabi v položajih, ki niso urejeni v navedenih členih od 6 do 8, kadar so v takih položajih osebe, ki niso zajete v opredelitvi „družinski člani“ v smislu navedenega člena 2(i).
- 41 Ob upoštevanju humanitarnega namena člena 15(2) Uredbe št. 343/2003 ta na podlagi merila odvisnosti zaradi zlasti resne bolezni ali hude invalidnosti omejuje krog družinskih članov prosilca za azil, ki je nujno širši od kroga, določenega v členu 2(i) te uredbe.

- 42 Kadar so družinske vezi obstajale že v izvorni državi, je treba preveriti, ali prosilec za azil oziroma oseba, ki je njegov sorodnik, dejansko potrebuje pomoč, in če je tako, ali je oseba, ki mora drugemu zagotoviti pomoč, tega zmožna.
- 43 V teh pogojih se člen 15(2) Uredbe št. 343/2003 uporabi, kadar v zvezi z odvisno osebo v smislu te določbe, ki je sorodnik prosilca za azil, vendar ni družinski član v smislu člena 2(i) te uredbe, obstajajo humanitarni razlogi, navedeni v členu 15(2), in je prosilec za azil dejansko zmožen nuditi potrebno pomoč v skladu s členom 11(4) Uredbe št. 1560/2003.
- 44 Tretjič, treba je poudariti, da kadar obstaja položaj odvisnosti, ki je lahko zajet s členom 15(2) Uredbe št. 343/2003, kakor je razložen v točkah od 33 do 43 te sodbe, in v katerem so zadevne osebe na ozemlju države članice, ki ni odgovorna glede na merila iz poglavja III te uredbe, je ta država članica „običajno“ dolžna te osebe obdržati skupaj, če so družinske vezi obstajale že v izvorni državi.
- 45 Glede na ta zadnji pogoj zadošča navedba, da je iz predložitvenega sklepa razvidno, da so družinske vezi med prosilcem za azil in njegovo snaho iz postopka v glavni stvari obstajale že v izvorni državi.
- 46 Natančneje, obveznost „običajno“ obdržati skupaj prosilca za azil in „sorodnika“ v smislu člena 15(2) Uredbe št. 343/2003 je treba razumeti tako, da je državi članici dopuščeno, da ne izpolni te obveznosti obdržati skupaj zadevne osebe, samo če tako izjemo upravičuje poseben položaj. Vendar je treba navesti, da predložitveno sodišče v svojem predlogu ni omenilo takega izjemnega položaja.
- 47 Kadar so izpolnjeni pogoji iz navedenega člena 15(2), država članica, ki mora iz humanitarnih razlogov, navedenih v njem, sprejeti prosilca za azil, postane odgovorna država članica za obravnavanje prošnje za azil.
- 48 V zvezi s tem je primerno dodati, da so pristojni nacionalni organi zavezani zagotoviti tako izvajanje Uredbe št. 343/2003, ki zagotavlja učinkovit dostop do postopkov za določanje statusa begunca in ne ogroža cilja hitre obravnave prošenj za azil.
- 49 Navedeni cilj učinkovitosti, ki izhaja iz uvodne izjave 4 Uredbe št. 343/2003, mora biti v ospredju tudi, kadar je treba v zvezi z drugim delom prvega vprašanja pojasniti razloge, iz katerih je uporaba člena 15(2) Uredbe št. 343/2003 v okoliščinah, kot so te v sporu o glavni stvari, upravičena, čeprav „odgovorna država članica“ ni vložila zahteve v skladu s členom 15(1), drugi stavek, te uredbe.
- 50 Glede mnenja, ki ga je zagovarjalo več vlad, ki so Sodišču predložile stališča v tej zadevi, in sicer da je zahteva „odgovorne države članice“ vsekakor pogoj *sine qua non* za uporabo člena 15(2) Uredbe št. 343/2003, je treba navesti, da ta določba v nasprotju z odstavkom 1, drugi stavek, istega člena ne vsebuje „zahteve“ druge države članice.
- 51 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da kadar sta prosilec za azil in njegov sorodnik, ki sta skupaj na ozemlju države članice, ki ni odgovorna glede na merila iz poglavja III Uredbe št. 343/2003, skrbno dokazala položaj odvisnosti v smislu člena 15(2) te uredbe, pristojni organi te države članice ne morejo prezreti tega posebnega položaja, in vložitev zahteve, kot je določena v odstavku 1, drugi stavek, istega člena ne bi bila več smiselna. V teh okoliščinah bi bila taka zahteva zgolj formalnost.
- 52 V položaju, kot je ta iz spora o glavni stvari, v katerem ne gre za „združitev“ družinskih članov v smislu člena 15(2) Uredbe št. 343/2003, ampak za to, da se „obdržijo“ skupaj v državi članici, v kateri so, bi bila obvezna zahteva „odgovorne države članice“ v nasprotju z obveznostjo učinkovitosti, ker bi nekoristno podaljšala postopek za določitev odgovorne države članice.
- 53 Člen 15(2) Uredbe št. 343/2003 se zato v položaju, kot je ta iz spora o glavni stvari, lahko uporabi, čeprav „odgovorna država članica“ ni naslovila zahteve v tem smislu na državo članico, v kateri je bila vložena prošnja za azil.



- 54 Glede na predhodne preudarke je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 15(2) Uredbe št. 343/2003 razlagati tako, da država članica, ki glede na merila iz poglavja III te uredbe ni odgovorna za obravnavanje prošnje za azil, v okoliščinah, kot so te iz spora o glavni stvari, postane odgovorna. Država članica, ki postane odgovorna država članica v smislu te uredbe, prevzame obveznosti, povezane s to odgovornostjo. O tem obvesti prej odgovorno državo članico. Ta razlaga navedenega člena 15(2) se uporabi tudi, kadar država članica, ki je bila odgovorna na podlagi meril iz poglavja III navedene uredbe, ni vložila zahteve v skladu z odstavkom 1, drugi stavek, istega člena.

#### *Drugo vprašanje*

- 55 Ob upoštevanju odgovora na prvo vprašanje ni potrebna opredelitev glede drugega vprašanja predložitvenega sodišča.

#### **Stroški**

- 56 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

**Člen 15(2) Uredbe (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države, je treba razlagati tako, da država članica, ki glede na merila iz poglavja III te uredbe ni odgovorna za obravnavanje prošnje za azil, v okoliščinah, kot so te iz spora o glavni stvari, postane odgovorna. Država članica, ki postane odgovorna država članica v smislu te uredbe, prevzame obveznosti, povezane s to odgovornostjo. O tem obvesti prej odgovorno državo članico. Ta razlaga navedenega člena 15(2) se uporabi tudi, kadar država članica, ki je bila odgovorna na podlagi meril iz poglavja III navedene uredbe, ni vložila zahteve v skladu z odstavkom 1, drugi stavek, istega člena.**

Podpisi